Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
PRIIT PIKAMÄE
esitatud 16. veebruaril 2023 [1]

Kohtuasi C-567/21

BNP Paribas SA
versus
TR

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Cour de cassation (Prantsusmaa kassatsioonikohus))

Eelotsusetaotlus – Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Määrus (EÜ) nr 44/2001 – Artiklid 33 ja 36 – Kohtuotsuste tunnustamine – Eelküsimusena tunnustamine – Riigisisene nõuete koondamise eeskiri – Seadusjõud – Kohtuotsuse seadusjõu erand – Mõisted „alus“ ja „ese“

I. Sissejuhatus

1. Käesolevas kohtuasjas esitas Cour de cassation (Prantsusmaa kassatsioonikohus) Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse määruse (EÜ) nr 44/2001 [2] artiklite 33 ja 36 tõlgendamise kohta.

2. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu kolm eelotsuse küsimust annavad Euroopa Kohtule võimaluse täpsustada esimeses liikmesriigis tehtud otsuse seadusjõu piire, mille tunnustamisele tuginetakse eelküsimusena selleks, et vaielda vastu teises liikmesriigis esitatud uuele hagile. Täpsemalt palutakse Euroopa Kohtul sellises kontekstis, mida iseloomustab rikkalik arutelu õigusteoorias [3], määratleda see, milline roll on vastavalt liidu õigusel ja liikmesriigi õigusel otsuse teinud liikmesriigi kohtu otsuse seadusjõu ulatuse kindlaksmääramisel [4].

1 Algkeel: prantsuse.

2 Nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrus kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42).

3 Vt eelkõige Turmo, A., *L'autorité de la chose jugée en droit de l'Union européenne*, Bruylant, Bruxelles, 2017; Kessedjian, C., „L'autorité de la chose jugée et l'effectivité du droit européen“, *ERA Forum*, nr 11, 2010, lk 263 jj; Menétrey, S. ja Cuniberti, G., „Saisie conservatoire en France sur des biens gelés par une injonction *Mareva* chypriote: le (faible) jeu de l'autorité de chose jugée“, *Revue critique de droit international privé*, 2019, lk 215 jj.

4 Tuleb märkida, et seda problemaatikat käsitleti ka kohtuasjas Recamier (C-707/21, mis on praegu peatatud), kus eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib Euroopa Kohtult, kas „mõiste „kohtuotsuse seadusjõud“ autonoomne määratlus hõlmab asjaomase kohtuotsuse kõiki tingimusi ja kogu mõju“ või kas tuleb „osaliselt arvesse võtta ka asja lahendava kohtu asukohariigi õigust ja/või otsuse teinud kohtu asukohariigi õigust“. Vt selle teise kohtuasja kohta Bléry, C., „Quelle autonomie de la notion d'autorité de la chose jugée?: droit de l'Union *versus* droit français“, *Dalloz actualité*, 1. detsember 2021.

II. Õiguslik raamistik

A. Liidu õigus

3. Käesolevas kohtuasjas on asjakohased määruse nr 44/2001 artiklid 27, 33 ja 36.

B. Liikmesriigi õigus

1. Prantsuse õigus

4. Tööseadustiku (code du travail) artikli L. 1234-5 esimeses lõigus on ette nähtud, et töötajal on õigus kahjuhüvitisele juhul, kui järgitud ei ole etteteatamistähtaega, välja arvatud siis, kui ta on toime pannud raske rikkumise.

5. Tööseadustiku artikli L. 1234-9 esimeses lõigus on sätestatud:

„Töötajal, kellega on sõlmitud tähtajatu tööleping ja kelle tööleping öeldakse üles pärast kaheksat kuud katkematut tööstaaži sama tööandja juures, on õigus saada töölepingu ülesütlemise hüvitist, välja arvatud raske rikkumise korral.“

6. Tööseadustiku artiklis L. 1235-3 on sätestatud, et kui tööleping öeldakse üles muul põhjusel kui tegelik ja mõjuv põhjus, võib kohus teha ettepaneku ennistada töötaja tööle nii, et tal säilivad omandatud hüved. Kui üks pooltest sellest ennistamisest keeldub, mõistab kohus töötajale tööandjalt välja hüvitise.

7. Tööseadustiku artikli R. 1452-6 redaktsioonis, mis kehtis enne 20. mai 2016. aasta dekreeti nr 2016-660[5], oli sätestatud:

„Kõik nõuded, mis on seotud samade poolte vahelise töölepinguga, on ühe menetluse ese, olenemata sellest, kas nende esitaja on hageja või kostja.

Seda reeglit ei kohaldata, kui nõuete alus on tekkinud või teatavaks saanud pärast töövaidluskomisjoni poole pöördumist.“

2. Ühendkuningriigi õigus

8. 1996. aasta töötajate õiguste seaduse (Employment Rights Act 1996) §-s 98 on sätestatud:

„(1) Kui käesoleva osa sätete kohaselt arutatakse küsimust, kas töötaja töölepingu ülesütlemine on õiguspärane või õigusvastane, peab tööandja tõendama:

(a) töölepingu ülesütlemise põhjust (või kui neid on mitu, siis peamist põhjust) ja

(b) seda, et tegemist on lõikes 2 nimetatud põhjuse või muu mõjuva põhjusega, mille korral on põhjendatud öelda üles sellise töötaja tööleping, kes töötab sellisel töökohal nagu asjaomane töötaja.

[5] *JORF* nr 0120, 25. mai 2016, tekst nr 30.

(2) Põhjus kuulub käesoleva lõike kohaldamisalasse, kui

[…]

(b) see on seotud töötaja käitumisega.

[…]

(4) Kui tööandja on lõike 1 tingimused täitnud, siis seda, kas töölepingu ülesütlemine on õiguspärane või õigusvastane, otsustatakse (tööandja esitatud põhjust silmas pidades):

(a) lähtuvalt sellest, kas konkreetsetel asjaoludel (mille hulka kuuluvad ka tööandja ettevõtte suurus ja haldusressursid) on tööandja seda põhjust töötaja töölepingu ülesütlemiseks piisavaks pidades toiminud mõistlikult või mitte, ja

(b) lähtuvalt õiglusest ja konkreetsetest asjaoludest.

[…]“.

9. Selle seaduse §-s 118 on sätestatud, et kui kohus mõistab § 112 lõike 4 ning § 117 lõike 3 kohaselt välja hüvitise töölepingu õigusvastase ülesütlemise eest, koosneb see hüvitis a) põhihüvitisest (mis arvutatakse välja §-de 119–122 ja § 126 kohaselt) ning b) kahjuhüvitisest (mis arvutatakse välja §-de 123, 124, 124A ja 126 kohaselt).

III. Kohtuvaidluse faktilised asjaolud, põhikohtuasja menetlus ja eelotsuse küsimused

10. TR võeti 25. augustil 1998 Inglise õiguse alusel sõlmitud lepingu alusel tööle äriühingusse BNP, nüüd BNP Paribas, et ta täidaks *senior dealer*'i ülesandeid Londonis.

11. Selle äriühinguga sõlmis TR 2. aprillil 2009 Prantsuse õiguse alusel tähtajatu töölepingu töölähetuseks Singapuri. Tema 16. augusti 2010. aasta töölepingu lisa kohaselt määrati ta tööle äriühingu BNP Paribas Londoni filiaali.

12. TRi tööleping lõpetati 30. septembril 2013 raske rikkumise pärast Singapuris lähetuse ajal aset leidnud asjaolude tõttu.

13. TR pöördus 20. detsembril 2013 Employment Tribunali (töökohus, Ühendkuningriik) poole, kes 26. septembri 2014. aasta otsusega rahuldas tema hagi töölepingu õigusvastase ülesütlemise peale (*complaint of unfair dismissal*), pidades hagi põhjendatuks, mõistis talle hüvitiseks (*compensatory award*) 81 175 Suurbritannia naelsterlingit (ligikaudu 94 401,77 eurot) ning saatis ülejäänud kahju hüvitamise küsimused arutamiseks hilisemale kohtuistungile.

14. Employment Tribunal (töökohus, Ühendkuningriik) märkis eelkõige, et kuigi TRi suhtes oli karistus määratud Prantsuse tööseadustiku alusel, nõustus äriühingu BNP Paribas esindaja sellega, et kohtuasi lahendatakse 1996. aasta töötajate õiguste seaduse ja Ühendkuningriigi kohtupraktika alusel.

15. TR esitas seejärel 27. novembri 2014. aasta hagiavaldusega Conseil de prud'hommes de Paris'le (Pariisi töövaidluskomisjon, Prantsusmaa) hagi nõuetega mõista äriühingult BNP Paribas välja kahjuhüvitis tegeliku ja mõjuva põhjuseta töölepingu ülesütlemise eest, töölepingu ülesütlemise hüvitis, etteteatamistähtaja järgimata jätmise hüvitis ning erinevad summad, mis vastavad töölepingus ette nähtud lisatasudele ja preemiatele. Conseil de prud'hommes (töövaidluskomisjon) tunnistas 17. mai 2016. aasta otsusega need nõuded jõustunud kohtulahendi seadusjõu tõttu vastuvõetamatuks.

16. 22. mai 2019. aasta kohtuotsusega tühistas Cour d'appel de Paris (Pariisi apellatsioonikohus, Prantsusmaa) selle töövaidluskomisjoni otsuse tervikuna.

17. Selle kohtuotsuse sõnastusest nähtub, et Cour d'appel de Paris (Pariisi apellatsioonikohus) otsustas, et Employment Tribunali (töökohus, Ühendkuningriik) kohtuotsusel on seadusjõud osas, milles selles tuvastati, et töölepingu ülesütlemine ei põhine tegelikul ja mõjuval põhjusel. See kohus leidis siiski, et Conseil de prud'hommes de Paris'le (Pariisi töövaidluskomisjon) esitatud nõuete suhtes ei saa tugineda seadusjõule, ja mõistis äriühingult BNP Paribas tegeliku ja mõjuva põhjuseta töölepingu ülesütlemise eest välja kahjuhüvitise, töölepingu ülesütlemise hüvitise, etteteatamistähtaja järgimata jätmise hüvitise ning erinevad summad, mis vastavad töölepingus ette nähtud lisatasudele ja preemiatele.

18. Sellele järeldusele jõudmiseks märkis Cour d'appel (apellatsioonikohus) eelkõige, et Employment Tribunalile (töökohus, Ühendkuningriik) esitatud hagiavalduses oli sõnaselgelt märgitud, et TR ei taotle oma töölepingu lõpetamisega seotud hüvitisi ja sotsiaalsoodustusi ning et ta esitab need nõuded teisele kohtule. Ta leidis, et Prantsuse kohtule esitatud nõuded ei ole samad ning nende alus ei ole sama, mis Ühendkuningriigi kohtule esitatud nõuetel.

19. Äriühing BNP Paribas esitas kassatsioonkaebuse Cour de cassationile (Prantsusmaa kassatsioonikohus). Kassaator tugineb oma kaebuse põhjendamiseks eelkõige määruse nr 44/2001 artiklile 33, et väita, et Ühendkuningriigi kohtu otsuse tõttu ei saa Prantsuse kohtud TRi esitatud nõudeid läbi vaadata. Sellega seoses väidab kaebuse esitaja esiteks, et välisriigi kohtulahendi seadusjõu erandit, millele tugineti Prantsuse kohtus, tuleb hinnata lähtuvalt selle otsuse seadusjõust ja tõhususes selles liikmesriigis, kus see otsus tehti. Teiseks väidab ta, et ühes liikmesriigis tehtud kohtuotsuse seadusjõud takistab esitada teises liikmesriigis hagi, millel on sama ese, alus ja samad pooled.

20. Cour de cassation (kassatsioonikohus) märkis kaebuse läbivaatamisel, et äriühing BNP Paribas tugineb *abuse of process*'i reeglile, mis sai alguse Court of Chancery (England and Wales) (finantskohus (Inglismaa ja Wales), Ühendkuningriik) 20. juuli 1843. aasta kohtulahendist Henderson *vs*. Henderson, mille kohaselt „tuleb pooltel siis, kui nende vaidlusest saab kohtuasja ese pädevas kohtus, esitada kogu oma vaidlus sellele kohtule, et selle saaks kõigis aspektides korraga lahendada, piiramata siiski edasikaebuse esitamise õigust“ [6].

21. Cour de cassation (kassatsioonikohus) tuletas ühtlasi meelde, et sel ajal kehtinud Prantsuse õigusnormide kohaselt lahendatakse kõik töölepinguga seotud nõuded, olenemata sellest, kas need on esitanud hageja või kostja, ainult ühes menetluses ning et see reegel ei ole kohaldatav, kui nõuete alus on tekkinud või teatavaks saanud pärast Conseil de prud'hommes'i (töövaidluskomisjon) poole pöördumist.

[6] Eelotsusetaotluse punkt 37. Tuleb rõhutada, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu üksikasjalik arutluskäik *abuse of process*'i reegli esitusviisi kohta on toodud eelotsusetaotluse anonüümseks muudetud ja ilma väljajätmisteta versiooni punktis 38.

22. Neil asjaoludel otsustas Cour de cassation (kassatsioonikohus) 8. septembril 2021 menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [määruse nr 44/2001] artikleid 33 ja 36 tuleb tõlgendada nii, et kui otsuse teinud liikmesriigi õigus annab sellele otsusele seadusjõu, mis takistab algatada samade poolte vahel uut kohtuasja selliste nõuete menetlemiseks, mille oleks võinud esitada juba algses kohtuasjas, siis taotluse saanud liikmesriigis, mille *ratione temporis* kohaldatavad õigusnormid nägid tööõiguses ette samasuguse nõuete koondamise kohustuse, on sellel kohtulahendil selline mõju, et selle riigi kohus ei või nende nõuete üle otsustada?

2. Kui esimese küsimuse vastus on eitav, siis kas [määruse nr 44/2001] artikleid 33 ja 36 tuleb tõlgendada nii, et Ühendkuningriigi *unfair dismissal*'i menetluse laadsel kohtuasjal on sama alus ja sama ese nagu töölepingu ülesütlemise tegeliku ja mõjuva põhjuse puudumise tuvastamise kohtuasjal Prantsuse õiguses, ja kas töötaja nõuded, millega ta palub Prantsuse kohtul välja mõista kahjuhüvitise töölepingu ülesütlemise eest ilma tegeliku ja mõjuva põhjuseta, etteteatamistähtaja järgimata jätmise hüvitise ning töölepingu ülesütlemise hüvitise pärast seda, kui Ühendkuningriigis on tehtud kohtuotsus, millega on tuvastatud *unfair dismissal* ja mõistetud selle alusel tema kasuks välja hüvitised (*compensatory award*), on seetõttu vastuvõetamatud? Kas seoses sellega tuleb töölepingu tegeliku ja mõjuva põhjuseta ülesütlemisega tekitatud kahju hüvitist, millel võib olla sama alus ja ese nagu *compensatory award*'il, eristada töölepingu ülesütlemise hüvitisest ja etteteatamistähtaja järgimata jätmise hüvitisest, mis on Prantsuse õiguses ette nähtud siis, kui ülesütlemisel on tegelik ja mõjuv põhjus, kuid mitte siis, kui ülesütlemise põhjus on raske rikkumine?

3. Ühtlasi, kas [määruse nr 44/2001] artikleid 33 ja 36 tuleb tõlgendada nii, et Ühendkuningriigi *unfair dismissal*'i menetluse laadsel kohtuasjal ja kohtuasjal, milles nõutakse töölepingukohaste lisatasude või preemiate väljamaksmist, on sama alus ja ese, kuna need kohtuasjad põhinevad samal lepingulisel suhtel nende poolte vahel?"

IV. Menetlus Euroopa Kohtus

23. Kirjalikud seisukohad esitasid põhikohtuasja pooled, Prantsuse ja Šveitsi valitsus ning Euroopa Komisjon.

V. Õiguslik analüüs

A. Sissejuhatavad kaalutlused

24. Enne eelotsusetaotluse esitanud kohtu eelotsuse küsimuste analüüsimist on minu arvates vaja teha mitu tähelepanekut.

1. Määruse nr 44/2001 kohaldatavus

25. Tuleb kontrollida, kas määrus nr 44/2001 on kohaldatav nii ajas kui ka ruumis. Märgin sellega seoses, et Employment Tribunali (töökohus, Ühendkuningriik) otsus, mille tunnustamine on põhikohtuasjas küsimuse all, tehti 20. detsembril 2013 esitatud hagi alusel.

26. Kõigepealt tuleneb sellest asjaolust, et määrus nr 44/2001 on põhikohtuasjas *ratione temporis* kohaldatav. Nimelt oli see määrus vastavalt määruse (EL) nr 1215/2012[7] artikli 66 lõikele 2 enne 10. jaanuarit 2015 algatatud kohtumenetlustes tehtud otsuste suhtes jätkuvalt kohaldatav.

27. Seejärel järeldub samast asjaolust, et määrus nr 44/2001 on *ratione loci* kohaldatav. Sellele järeldusele jõudmiseks märgin, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu[8] artikli 67 lõike 2 punkti a kohaselt kohaldatakse „määrus[t] (EL) nr 1215/2012 enne üleminekuperioodi lõppu algatatud kohtumenetluste raames tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise suhtes ning enne üleminekuperioodi lõppu koostatud või registreeritud ametlike dokumentide ja heakskiidetud või sõlmitud kohtulike kokkulepete suhtes“. Sellest tuleneb, et määrus nr 44/2001 jääb Ühendkuningriigis kohaldatavaks kuni üleminekuperioodi lõpuni.

28. Neid asjaolusid arvestades tuleb asuda seisukohale, et määrus nr 44/2001 on põhikohtuasjas ajaliselt ja ruumiliselt kohaldatav.

2. Määruse nr 44/2001 tõlgendamine

29. Määruse nr 44/2001 sätete tõlgendamise kohta meenutan, et väljakujunenud kohtupraktikast[9] tuleneb, et kuna määrusega nr 44/2001 asendati 27. septembri 1968. aasta konventsioon kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades[10] (edaspidi „Brüsseli konventsioon“), siis kehtib Euroopa Kohtu tõlgendus nimetatud konventsiooni sätete kohta ka selle määruse sätete suhtes, kui nende liidu õigusaktide sätteid võib pidada samaväärseks.

30. Märgin, et esiteks on Brüsseli konventsiooni artiklid 26 ja 29 ning teiseks määruse nr 44/2001 artiklid 33 ja 36, mille tõlgendamist eelotsusetaotluse esitanud kohus palub, sõnastatud peaaegu identselt, nii et Euroopa Kohtu otsused, milles on tõlgendatud Brüsseli konventsiooni, võivad olla asjakohaseks aluseks eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimustele vastamisel[11].

3. Eelotsuse küsimuste piiritlemine

31. Esiteks märgin, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud andmetest nähtub, et äriühing BNP Paribas tugineb Employment Tribunali (töökohus, Ühendkuningriik) otsusele, et järeldada, et TRi poolt hiljem Prantsusmaal esitatud hagi on vastuvõetamatu. Minu arvates vastab selline olukord olukorrale, mis on ette nähtud määruse nr 44/2001 artikli 33 lõikes 3, mis hõlmab olukorda, kus liikmesriigis toimuva vaidluse käigus tuginetakse eelküsimusena tunnustamisele liikmesriigi kohtus. Nagu P. Jenardi koostatud aruandes[12] rõhutatakse, puudutab see reegel olukorda, kus pool tugineb tunnustamisele kui kohtuotsuse seadusjõu erandile.

7 Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT 2012, L 351, lk 1). Selle määrusega asendati määrus nr 44/2001.

8 ELT 2019, C 384 I, lk 1.

9 Vt 6. juuni 2019. aasta kohtuotsus Weil (C-361/18, EU:C:2019:473, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika). Märgin ka, et määruse nr 1215/2012 tõlgendamisel lähtub Euroopa Kohus analoogsest arutluskäigust. Vt selle kohta 20. juuni 2022. aasta kohtuotsus London Steam-Ship Owners' Mutual Insurance Association (C-700/20, EU:C:2022:488, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).

10 EÜT 1972, L 299, lk 32.

11 Samuti tuleb märkida, et määruse nr 44/2001 artikli 33 lõige 1 ja artikkel 36 on väga sarnased määruse nr 1215/2012 artiklitega 36 ja 52.

12 P. Jenardi aruanne, mis käsitleb 27. septembri 1968. aasta konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 1979, C 59, lk 44) (edaspidi „Jenardi aruanne“).

32. Sellega seoses märgin, et kuigi tunnustamist ei tohi segi ajada kohtuotsuse seadusjõuga [13], on need kaks mõistet omavahel seotud. Seega on kohtuotsuse seadusjõud üks tunnustamise tahke. Täpsemalt võib tunnustamisel kohtuotsuse seadusjõudu arvestades olla positiivne aspekt, kuna see võimaldab tuua teises liikmesriigis kaasa esimeses liikmesriigis tehtud otsusega loodud õigusliku olukorra, või negatiivne aspekt, kuna see keelab jõustunud kohtuotsuse alusel seada kahtluse alla esimeses liikmesriigis tehtud kohtuotsuse, esitades teises liikmesriigis nõuded, mis puudutavad selle kohtuotsusega identseid küsimusi [14].

33. Sellest tuleneb, et põhikohtuasja tuleb käsitleda määruses nr 44/2001 kehtestatud tunnustamise eeskirjade teise aspekti vaatenurgast. Minu arvates piiritleb see raamistik kahte probleemi. Ühelt poolt eeldab see, et täpsustataks, millistel alustel peab olema piiritletud sellise otsuse seadusjõud, mis on tehtud esimeses liikmesriigis ja mille tunnustamisele tuginetakse teise liikmesriigi kohtus. Teiselt poolt tuleb kindlaks teha, kuidas on see otsus seotud teises liikmesriigis esitatud hagiga, et kontrollida, kas see uus menetlus on esimeses liikmesriigis tehtud kohtuotsuse seadusjõu tõttu osaliselt või tervikuna vastuvõetamatu.

34. Teiseks tõden, et vaidlustades eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt esitatud Ühendkuningriigi *abuse of process*'i reeglit, väidab põhikohtuasja vastustaja, et seda reeglit kohaldatakse ainult juhtudel, kus hageja on menetlust kuritarvitanud, nii et temal ei ole keelatud teist menetlust algatada. Tuletan siiski meelde, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt eeldatakse, et liidu õiguse tõlgendamist puudutavad küsimused, mille on liikmesriigi kohus esitanud õiguslikus ja faktilises raamistikus, mille ta on määratlenud omal vastutusel ja mille paikapidavuse kontrollimine ei ole Euroopa Kohtu ülesanne, on asjakohased [15]. Mulle näib seega, et Euroopa Kohus peab otsustama ainult eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud õiguslike ja faktiliste asjaolude alusel.

B. Esimene eelotsuse küsimus

35. Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 44/2001 artikleid 33 ja 36 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, kui ühes liikmesriigis tehtud otsuse tagajärjel tunnistatakse teise liikmesriigi kohtule esitatud nõuded vastuvõetamatuks põhjusel, et kummagi liikmesriigi õiguses on ette nähtud kõikide niisuguste hagide koondamise menetlus, mille oleks võinud esitada juba algses kohtuastmes.

36. Teisisõnu tuleb selle küsimuse puhul kindlaks teha, kas määruses nr 44/2001 sätestatud tunnustamiseeskirjade kohaldamisel peab otsuse teinud liikmesriigis tehtud kohtuotsuse seadusjõud olema piiritletud riigisisese nõuete koondamise reegli alusel.

37. Sellele küsimusele vastamiseks on minu arvates vaja kõigepealt täpsustada mõiste „tunnustamine" piire. Sellega seoses tuleb märkida, et tunnustamist kui sellist ei ole määruses nr 44/2001 määratletud, selle artikli 33 lõikes 1 on ainult sätestatud, et „[l]iikmesriigis tehtud kohtuotsust tunnustatakse teistes liikmesriikides ühegi erimenetluse järgimist nõudmata", ja artiklis 36, et „[m]itte mingil juhul ei või kontrollida välismaise kohtuotsuse sisu".

[13] P. Jénard rõhutab sellega seoses, et „mitmes konventsioonis sisalduvad sõnad „kohtuotsuse seadusjõud" on sõnaselgelt ära jäetud, kuna on võimalik tunnustada ajutisi kohtuotsuseid ja hagita menetluse kohtulahendeid, millel ei ole alati seadusjõudu". Jenardi aruanne, lk 43.

[14] See arutluskäik on võetud teostest: Gaudemet-Tallon, H. ja Ancel, M.-É., *Compétence et exécution des jugements en Europe*, LGDJ, 6. trükk, 2018, lk 583, ning Alexandre, D. ja Huet, A., *Répertoire de procédure civile, compétence judiciaire européenne, reconnaissance et exécution des décisions en matière civile et commerciale*, 2021, punkt 335 jj.

[15] 20. oktoobri 2022. aasta kohtuotsus Koalitsia „Demokratichna Bulgaria – Obedinenie" (C-306/21, EU:C:2022:813, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

38. Tuletan siiski meelde, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei tule liidu õiguse sätte tähenduse ja ulatuse kindlaksmääramisel arvestada mitte üksnes sätte sõnastust, vaid ka selle konteksti ning eesmärke, mida taotleb õigusakt, mille osa see säte on [16].

39. Kõigepealt, mis määruse nr 44/2001 eesmärkidesse puutub, siis nähtub selle põhjendustest 2, 6, 16 ja 17, et määruse eesmärk on tagada liikmesriikide poolt tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud otsuste vaba liikumine [17], nähes ette ühtsed kohtualluvuse eeskirjad ja lihtsustades vorminõudeid, et nende kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine oleks kiire ja lihtne [18].

40. Seejärel tuleb määrusega nr 44/2001 kehtestatud süsteemi kohta märkida, et määruse põhjendustes 16 ja 17 on rõhutatud liikmesriikide kohtute vastastikuse usalduse põhimõtte tähtsust kohtuotsuste tunnustamisel ja täitmisel, mis eeldab, et selles määruses sisalduvaid mõisteid ei tohi tõlgendada kitsendavalt [19].

41. Lõpuks on Jenardi aruandes kindlaks määratud tunnustamise tagajärjed, täpsustades, et see peab „andma otsustele niisuguse seadusjõu ja tõhususe, nagu neil on liikmesriigis, kus need on tehtud“ [20].

42. Viimati nimetatud ettepanekut sõnaselgelt korrates täpsustas Euroopa Kohus kohtuotsuses Hoffmann [21] tunnustamise tagajärgi, otsustades, et Brüsseli konventsiooni artikli 26 alusel tunnustatud välisriigi kohtuotsusel peab põhimõtteliselt olema taotluse saanud riigis samasugune mõju nagu otsusel otsuse teinud riigis [22].

43. Tehes seejärel otsuse teises liikmesriigis tehtud kohtuotsuse täitmise kohta liikmesriigis, otsustas Euroopa Kohus veel Jenardi aruandele viidates [23], et kuigi tunnustamise tulemusena tuleks põhimõtteliselt anda kohtuotsustele niisugune õigusjõud ja tõhusus, nagu neil on liikmesriigis, kus need on tehtud, siiski ei ole mingisugust alust anda kohtuotsusele selle täitmisele pööramisel niisuguseid õigusi, mida tal ei ole päritoluliikmesriigis, või mõju, mida ei oleks taotluse saanud liikmesriigis kohapeal tehtud sama liiki kohtuotsusel [24].

44. Nendest kohtuotsustest tuleneb, et vastavalt määruse nr 44/2001 ülesehitusele, mis sisuliselt eristub kohtuotsuste täitmist reguleerivatest normidest [25], teeb Euroopa Kohus vahet selle järgi, kas üks või teine nendest mõistetest on vaidluse keskmes.

[16] 27. oktoobri 2022. aasta kohtuotsus Orthomol (C-418/21, EU:C:2022:831, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika). Täpsemalt tuleb määruse nr 44/2001 sätteid tõlgendada iseseisvalt, võttes arvesse määruse süsteemi ja eesmärke. Vt selle kohta 7. märtsi 2018. aasta kohtuotsus E.ON Czech Holding (C-560/16, EU:C:2018:167, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).

[17] Märgin, et P. Jenard rõhutas oma aruandes, et Brüsseli konventsiooniga „soovitakse võimaluste piires hõlbustada kohtuotsuste vaba liikumist ning just seda silmas pidades tuleb seda tõlgendada“ (Jenardi aruanne, lk 42).

[18] 4. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Società Immobiliare Al Bosco (C-379/17, EU:C:2018:806, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

[19] 15. novembri 2012. aasta kohtuotsus Gothaer Allgemeine Versicherung jt (C-456/11, edaspidi „kohtuotsus Gothaer“, EU:C:2012:719, punkt 28).

[20] Jenardi aruanne, lk 43.

[21] 4. veebruari 1988. aasta kohtuotsus (145/86, EU:C:1988:61).

[22] 4. veebruari 1988. aasta kohtuotsus Hoffmann (145/86, EU:C:1988:61, punktid 10 ja 11). Vt selle kohta ka kohtuotsus Gothaer, punkt 34.

[23] Jenardi aruanne, lk 48.

[24] 28. aprilli 2009. aasta kohtuotsus Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, punkt 66); 13. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, punkt 38) ja 4. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Società Immobiliare Al Bosco (C-379/17, EU:C:2018:806, punkt 40).

[25] Kuigi tunnustamise ja täitmise eeskirjad on koondatud määruse nr 44/2001 III peatükki, kohaldatakse nende suhtes – peale selle peatüki 3. jaos sisalduvate ühissätete – selle määruse erinevates jagudes nimetatud erisätteid.

45. Mis puudutab kohtuotsuste täitmist, mis eeldab sunnimeetmete võtmist, et tagada otsusega antud õiguse elluviimine [26], siis viitab Euroopa Kohus sõnaselgelt nii otsuse teinud riigi kui ka taotluse saanud riigi õigusele, et kohandada välisriigi kohtuotsuse tagajärgi riigisisese otsuse tagajärgedega [27].

46. Kohtuotsuste tunnustamise kohta märgin seevastu, et eespool nimetatud kohtuotsustes viitab Euroopa Kohus ainult selle liikmesriigi õigusele, kus kohtuotsus tehti. Sellest järeldub minu arvates, et tunnustamine seisneb selles, et otsuse teinud riigi õigusaktidega selles riigis tehtud kohtuotsuste suhtes kehtestatud eeskirju laiendatakse teisele liikmesriigile. Seega tuleb vastavalt sellele lahendusele, mida õigusteoorias nimetatakse „mõju laiendamise“ reegliks, tugineda otsuse teinud liikmesriigi õigusele, et teha kindlaks selle kohtuotsuse, millele tuginetakse, mõju teises liikmesriigis, sealhulgas eelkõige selle otsusega lahendatud küsimused ja määratud õigused ning nende sisulised tagajärjed poolte õiguslikule olukorrale [28].

47. Leian aga, et pärast eespool nimetatud kohtuotsuseid ei ole sellest kohtupraktikast kõrvalekaldeid, mis võiksid selle kahtluse alla seada.

48. Märgin küll, et kohtuotsuses Gothaer otsustas Euroopa Kohus nimelt, et „määruse nr 44/2001 artikleid 32 ja 33 tuleb tõlgendada nii, et kohtu jaoks – kellelt taotletakse sellise otsuse tunnustamist, millega teise liikmesriigi kohus on kohtualluvuse kokkuleppe alusel tunnistanud oma pädevuse puudumist – on siduv selle kokkuleppe kehtivuse kohta tehtud järeldus, mis sisaldub sellise lõpliku otsuse põhjendustes, millega hagi tunnistatakse vastuvõetamatuks“ [29].

49. Sellest kohtuotsusest tuleneb, et olenemata kohtualluvuse kokkuleppe alusel pädevuse puudumise kohta tehtud otsuse põhjendustele riigisisese õigusega antud ulatusest, on neil seadusjõud. Esmapilgul võib selline lahendus jätta mulje, et Euroopa Kohus on tunnustamise valdkonnas loobunud lähtumast otsuse teinud riigi seadusest, et eelistada kohtuotsuse seadusjõu autonoomset käsitlust. Mulle näib siiski, et Euroopa Kohtu põhjendavat osa lugedes ei saa sellise analüüsiga nõustuda.

50. Sellega seoses tuleb märkida, et see kohtuotsus tehti konkreetses kontekstis, milles tunnustati kohtuotsust, mis on tehtud liikmesriigis, mis loobus kohtualluvuse kokkuleppe alusel oma pädevusest. Selles kontekstis leidis Euroopa Kohus sisuliselt, et kui liikmesriigi kohtul oleks pädevus kontrollida määruse nr 44/2001 sätteid kohaldava teise liikmesriigi kohtu otsust, et loobuda oma pädevusest või tunnistada ennast pädevaks, eirataks sellega vastastikuse usalduse põhimõtet ja kohtuotsuste sisulise läbivaatamise keeldu. Ta järeldas sellest, et need kaalutlused muutsid vajalikuks liidu tasandil kindlaks määratud seadusjõu iseseisva käsitluse, sõltumata riigisisestest normidest [30].

[26] Vt täitmise määratluse kohta Alexandre, D. ja Huet, A., *Répertoire de procédure civile, compétence judiciaire européenne, reconnaissance et exécution des décisions en matière civile et commerciale*, 2021, punkt 335, ja Requejo Isidro, M., *Brussels I Bis: A Commentary on Regulation (EU) nº 1215/2012*, Elgar Commentaries in Private International Law Series, 2022, lk 550.

[27] Peale selle on see lahendus sätestatud määrusega nr 1215/2012, mille artiklis 54 on sätestatud: „Kui kohtuotsus sisaldab meedet või korraldust, mida taotluse saanud liikmesriigi õiguses ei tunta, kohandatakse seda meedet või korraldust võimalikult suurel määral asjaomase liikmesriigi õiguses tuntud meetmeks või korralduseks, millel on samaväärne mõju ning sarnased eesmärgid.“

[28] Vt mõjude laiendamise ja selle tagajärgede reegli esitamise kohta Gaudemet-Tallon, H. ja Ancel, M.-É., *Compétence et exécution des jugements en Europe*, *op. cit.*, lk 550; Requejo Isidro, M., *Brussels I Bis: A Commentary on Regulation (EU) nº 1215/2012*, *op. cit.*, lk 551, ja Dickinson, A., Lein, E. ja James, A., *The Brussels I Regulation Recast*, Oxford University Press, 2015, punkt 13.33 jj.

[29] Kohtuotsus Gothaer (punkt 43).

[30] Kohtuotsus Gothaer (punktid 35–39).

51. Märgin ka, et Euroopa Kohus mitte ainult ei viidanud sõnaselgelt kohtuotsusele Hoffmann [31], vaid pidas vajalikuks ka rõhutada, et määruse nr 44/2001 alusel oma pädevusest loobuvate liikmesriikide kohtute selliste otsuste tunnustamise suhtes, mis tehakse liidu õiguses ette nähtud kohtualluvuse ühiseid eeskirju kohaldades, tuleb rakendada neile omast korda [32]. Sellest tuleneb, nagu väidab Prantsuse valitsus, et Euroopa Kohus soovis piirata selle lahenduse ulatust selle konkreetse juhtumiga [33].

52. Kõikidest nendest kaalutlustest järeldan, et Euroopa Kohtu praktika praeguses seisus on tunnustamisele tuginemise korral põhimõtteliselt vaja tugineda selle liikmesriigi õigusele, kus see otsus tehti, et teha kindlaks otsuse mõju. Sellest tuleneb, et põhikohtuasjas tuleb arvesse võtta Ühendkuningriigi seadust, et hinnata Employment Tribunali (töökohus, Ühendkuningriik) tehtud otsuse seadusjõudu ja tõhusust.

53. Sellegipoolest on veel vaja, et päritoluriigi õigus oma olemuse ja eesmärgi tõttu avaldaks mõju selle otsuse seadusjõu ja tõhususe piiritlemisele. Leian aga, et Ühendkuningriigi õiguses ette nähtud nõuete koondamise menetlusnormil, nagu selle on esitanud eelotsusetaotluse esitanud kohus, ei saa olla niisugust tagajärge.

54. Sellega seoses nähtub eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud teabest [34], et *abuse of process*'i reegel, mis kohustab pooli koondama kokku kõik väited ja nõuded [35], mille nad oleksid võinud esitada algse otsuse tegemiseni viinud menetluses, ei põhine *res judicata* mõistel. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul on see käsitatav „avaliku korra normina, mis põhineb sellel, et nii üldistes kui ka poolte endi huvides on soovitav, et kohtuvaidlus ei veniks liiga pikale ja et kostja suhtes ei algatataks järjest mitu kohtuasja, kui üks oleks võinud olla piisav. See norm on suunatud kuritarvitamise vastu".

55. Neid tunnuseid arvestades näib mulle, et seda menetlusnormi õigustab Ühendkuningriigile omane arusaam menetlusökonoomiast, kuna sellega püütakse takistada hagejal alustada kuritarvituslikult võimalikku uut menetlust.

56. Sellest tuleneb, et esimeses liikmesriigis tehtud otsuse teises liikmesriigis tunnustamise seisukohast ei puuduta nõuete koondamise eeskiri kuidagi küsimusi, mis on esimeses liikmesriigis tehtud kohtuotsusega juba sisuliselt lahendatud, selles sätestatud õigusi ega nende sisulisi tagajärgi poolte õiguslikule olukorrale.

57. Minu arvates järeldub sellest, et niisugune eeskiri ei mõjuta selle otsuse seadusjõudu ja tõhusust, mille tunnustamist taotletakse.

58. Lisaks näib mulle, et äsja tehtud järeldusele vastupidine järeldus ei oleks kooskõlas määruse nr 44/2001 ülesehitusega.

31 4. veebruari 1988. aasta kohtuotsus (145/86, EU:C:1988:61, punkt 34).

32 Kohtuotsus Gothaer (punkt 42).

33 Vt selle kohtuotsuse ulatuse kohta Requejo Isidro, M., *Brussels I Bis: A Commentary on Regulation (EU) nº 1215/2012*, *op. cit.*, lk 552; Dickinson, A., Lein, E. ja James, A., *The Brussels I Regulation Recast*, *op. cit.*, punkt 13.51 jj; Voulgarakis, K. D., „Reflections on the Scope of „EU Res Judicata" in the Context of Regulation 1215/2012: Case C-456/11 (Gothaer)", *Journal of Private International Law*, 2020, 16: 3, lk 451–464; Nioche, M., „Reconnaissance d'une décision étrangère d'incompétence prise sur le fondement d'une clause attributive de juridiction", *Revue critique de droit international privé*, 2013, lk 686 jj, ning di Noto, R., „Règlement Bruxelles I: à propos de la reconnaissance et de l'autorité de la chose jugée d'une décision nationale d'incompétence", www.gdr-elsj.eu.

34 Viitan eelotsusetaotluse versiooni, mis ei ole anonüümseks muudetud ja milles ei ole väljajätmisi, punktile 38.

35 Tuleb meenutada, et eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et *ratione temporis* kohaldatav Prantsuse õigus näeb ette sarnase nõuete koondamise reegli.

59. Nimelt tuleb meenutada, et selle määruse eesmärk on hõlbustada kohtuotsuste vaba liikumist, nähes ette ühtsed kohtualluvuse eeskirjad ning lihtsustades vorminõudeid, et nende kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine oleks kiire ja lihtne. Nagu Euroopa Kohus on rõhutanud, ei kujuta kohtualluvuse eeskirjad ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist käsitlevad eeskirjad endast eraldiseisvaid ja autonoomseid tervikuid, vaid on omavahel tihedalt seotud [36].

60. Sellega seoses võib see, kui kohtuotsuse tunnustamise etapis võetakse arvesse riigisisest nõuete koondamise eeskirja, mis on ette nähtud selle liikmesriigi õiguses, kus kohtuotsus on tehtud, takistada määruse nr 44/2001 II peatükis sisalduvate normide hilisemat rakendamist. Täpsemalt näeb see määrus vastavalt selle peatüki 5. ja 9. jaos ette kohtualluvuse erinormid individuaalsete töölepingute puhul ning sätted, mis reguleerivad pooleliolevate kohtuasjade ja seotud kohtuasjade olukordi.

61. Leian, et põhikohtuasjas kõne all olev kohustus, mis kohustab esitama kõik nõuded üheainsa õiguskaitsevahendi raames, võib mõjutada selles määruses ette nähtud mehhanisme. Selline kohustus võib nimelt takistada poolel esitada uusi nõudeid kohtule, mis on määrusega nr 44/2001 määratud selle menetlemiseks, või mööda minna selle määruse autonoomsetest sätetest, mis on vajalikud selleks, et vältida samaaegsete menetluste tekkimist, mis võivad kaasa tuua vastuolulisi kohtuotsuseid.

62. Määruse nr 44/2001 sätete kohaldamine ei saa sõltuda liikmesriigi menetlusnormide sisust, vastasel juhul eirataks kohtulahendite vaba liikumise eesmärki.

63. Lisan, et seda järeldust ei sea kahtluse alla ka asjaolu, et selle liikmesriigi õigus, kus tunnustamist taotletakse, sisaldab samalaadset nõuete koondamise eeskirja. Nimelt põhjustel, mida ma nimetasin, ei saa ainuüksi põhjus, et kahe liikmesriigi õigusnormid näevad ette sellise kohustuse omavahel kooskõlas oleval viisil, õigustada määruses nr 44/2001 ette nähtud kohtualluvuse eeskirjade neutraliseerimist.

64. Kõiki neid kaalutlusi arvestades teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata esimesele eelotsuse küsimusele, et määruse nr 44/2001 artikleid 33 ja 36 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigis tehtud kohtuotsuse tunnustamine, mille puhul on seaduses ette nähtud nõuete koondamise eeskiri, mis keelab samadel pooltel esitada uut hagi nõuete kohta, mille oleks saanud esitada juba algses menetluses, ei ole isegi juhul, kui selle liikmesriigi õiguses, kus kohtuotsuse tunnustamisele tuginetakse, on ette nähtud samalaadne nõuete koondamise kohustus, vastuolus sellega, et selle teise riigi kohus teeb nende nõuete kohta otsuse.

65. Kuna riigisisene taotluste koondamise menetlusnorm ei ole asjakohane kriteerium ühes liikmesriigis tehtud otsuse seadusjõu kindlaks määramiseks, tuleb veel kindlaks teha, nagu palutakse teises ja kolmandas eelotsuse küsimuses, millistel alustel tuleb selline otsus seostada teise liikmesriigi kohtus algatatud uues menetluses esitatud nõuetega.

[36] Vt selle kohta kohtuotsus Gothaer (punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

C. Teine ja kolmas eelotsuse küsimus

1. Küsimuste ümbersõnastamine

66. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu teine küsimus, mis jaguneb kaheks osaks, on esitatud juhuks, kui vastus esimesele küsimusele on eitav.

67. Esiteks soovib see kohus teada, kas niisuguses asjas nagu *unfair dismissal* Ühendkuningriigis esitatud hagil on sama alus ja ese, mis on Prantsuse õiguses ette nähtud tegeliku ja mõjuva põhjuseta töölepingu ülesütlemisele tugineval hagil, nii et Prantsuse kohtule töötaja esitatud nõuded kahjuhüvitise saamiseks töölepingu ülesütlemise eest ilma tegeliku ja mõjuva põhjuseta ning hüvitise saamiseks etteteatamistähtaja järgimata jätmise ja töölepingu ülesütlemise eest on pärast seda, kui see töötaja on saanud Ühendkuningriigis otsuse, millega tuvastatakse *unfair dismissal* ja määratakse seega *compensatory award*, vastuvõetamatud.

68. Teiseks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas selles osas tuleb eristada ühelt poolt kahjuhüvitist ilma tegeliku ja mõjuva põhjuseta töölepingu ülesütlemise eest, millel võib olla sama alus ja ese nagu *compensatory award*'il, ja teiselt poolt töölepingu ülesütlemise hüvitist ja etteteatamistähtaja järgimata jätmise hüvitist, mida tuleb Prantsuse õiguse kohaselt maksta juhul, kui töölepingu ülesütlemise aluseks on tegelik ja mõjuv põhjus, kuid mida ei tule maksta töölepingu ülesütlemisel raske rikkumise korral.

69. Kolmanda küsimusega, mis on samuti esitatud juhuks, kui vastus esimesele küsimusele on eitav, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas määruse nr 44/2001 artikleid 33 ja 36 tuleb tõlgendada nii, et niisugusel hagil nagu Ühendkuningriigi *unfair dismissal* ja töölepingus ette nähtud lisatasude või preemiate maksmise nõudes esitatud hagil on sama alus ja ese, kuna need hagid põhinevad samal lepingulisel suhtel.

70. Nende küsimuste analüüsimisel märgin kõigepealt, et teise küsimusega palutakse Euroopa Kohtul üksikasjalikult analüüsida vastavalt Briti ja Prantsuse õiguses ette nähtud hüvitisi, et teha kindlaks, kas *unfair dismissal* ning tegeliku ja mõjuva põhjuseta töölepingu ülesütlemise hagi põhinevad samal alusel ja samal esemel. Seejärel tõden, et kuna kolmas küsimus puudutab *unfair dismissal*'i hagi ning töölepingus ette nähtud lisatasude või preemiate maksmise hagi aluse ja eseme samasust, eeldab kolmas küsimus ka põhikohtuasjas käsitletavate õigusnormide olulise sisu analüüsimist.

71. Sellest järeldub minu arvates, et need küsimused eeldavad, et põhikohtuasjas käsitletavate Ühendkuningriigi ja Prantsuse õigusnormidega ette nähtud tehniliste sätete tähendus tuleb hoolikalt välja selgitada ja seejärel neid hiljem võrrelda. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt puudub Euroopa Kohtul pädevus tõlgendada riigisisest õigust, kuna see on ainult eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne [37].

[37] Vt selle kohta 7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus IFAP (C-447/20 ja C-448/20, EU:C:2022:265, punkt 100 ja seal viidatud kohtupraktika).

72. Tuleb siiski meenutada, et selliselt väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ELTL artiklis 267 sätestatud liikmesriigi kohtute ja Euroopa Kohtu vahelises koostöömenetluses Euroopa Kohtu ülesanne anda liikmesriigi kohtule tarvilik vastus, mis võimaldaks tal pooleli olevat kohtuasja lahendada. Seda arvestades tuleb Euroopa Kohtul temale esitatud küsimused vajaduse korral ümber sõnastada [38].

73. Käesolevas asjas nähtub eelotsusetaotlusest [39], et lisaks põhikohtuasjas kõne all olevate riigisiseste õigusnormide sisu võrdlemisele soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas juhul, kui tunnustamisele tuginetakse eelküsimusena, tuleb tõlgendada mõisteid „alus“ ja „ese“ [40] määruse nr 44/2001 artiklitest 33 ja 36 lähtudes. Täpsemalt soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas sama töölepinguga seotud hagide aluse ja eseme samasuse kindlakstegemiseks tuleb vahet teha hagidel, mis on seotud töölepingu täitmisest tulenevate kohustustega, ja hagidel, mis puudutavad selle töölepingu lõpetamisest tulenevaid kohustusi.

74. Kuivõrd teise ja kolmanda küsimuse sõnasõnalisest sisust sõltumata on nende küsimuste eesmärk tõlgendada liidu õigust, teen ma eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarviliku vastuse andmiseks ettepaneku need küsimused ümber sõnastada järgmiselt:

kas määruse nr 44/2001 artikleid 33 ja 36 tuleb tõlgendada nii, et juhul, kui esimeses liikmesriigis tehtud kohtuotsuse tunnustamisele tuginetakse teise liikmesriigi kohtus eelküsimusena, on sama töölepingu alusel esitatud hagidel, millest üks puudutab lepingu täitmisest tulenevaid kohustusi ja teine töölepingu lõpetamisest tulenevaid kohustusi, sama alus ja ese?

2. Ümbersõnastatud küsimuste analüüs

a) Sissejuhatavad kaalutlused

75. Tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohus lähtub põhieeldusest, et teises liikmesriigis esitatud nõuete vastuvõetavuse hindamisel tuleb lähtuda poolte, aluse ja eseme samasuse kriteeriumist. Juba enne ümbersõnastatud küsimuse analüüsimist näib olevat vajalik kontrollida, kas selline kriteerium on toimiv.

76. Selles küsimuses tuleb kõigepealt märkida, et määruse nr 44/2001 artiklites 33 ja 36 ei ole kordagi viidatud „poolte“, „aluse“ ja „eseme“ samasuse mõistele. Seevastu on see mõiste keskne element selle määruse artikli 27 sätete kohaldamisel, mis on kohaldatavad samal ajal pooleli olevate kohtuasjade olukorrale [41].

77. Samal ajal pooleli olevate kohtuasjade olukord eeldab, et kahesse samal ajal pädevasse liidu kohtusse on pöördutud sama vaidluse lahendamiseks. Sellisel juhul näeb määruse nr 44/2001 artikli 27 lõige 1 ette, et „[k]ui eri liikmesriikide kohtutes algatavad ühe ja sama alusega hagide põhjal menetlusi ühed ja samad asjaosalised, peatab kohus, kellele hagi on esitatud hiljem, oma menetlused omal algatusel seni, kuni on kindlaks tehtud selle kohtu pädevus, kellele hagi esitati

[38] Vt selle kohta 13. oktoobri 2022. aasta kohtuotsus DN (perehüvitiste tagasinõudmine) (C-199/21, EU:C:2022:789, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).

[39] Viitan eelkõige eelotsusetaotluse punktile 43.

[40] Tuleb rõhutada, et käesolevas kohtuasjas ei ole „poolte samasuse“ mõistet arutatud.

[41] Vt pooleliolevate kohtuasjade menetlemise korra üldise ülesehituse ülevaate kohta Dickinson, A., Lein, E. ja James, A., *The Brussels I Regulation Recast*, *op. cit.*, punkt 11.01 jj.

esimesena“. Nagu on märgitud selle määruse põhjenduses 15, kehtestati pooleliolevate kohtuasjade menetlemise kord selleks, et samaaegsete menetluste võimalust võimalikult vähendada ja tagada, et kahes liikmesriigis ei tehta vastuolulisi kohtuotsuseid.

78. Pooleliolevaid kohtuasju käsitlevad sätted vastavad seega määruse nr 44/2001 üldisele ülesehitusele. Nimelt kahjustaks see liikmesriikide kohtute vastastikuse usalduse põhimõtet ja kohtuotsuste vaba liikumise eesmärki, kui puudub iseseisev mehhanism, mis võimaldab vältida sama vaidlustuse kohta samaaegsete menetluste algatamist [42].

79. Selles mõttes on samal ajal pooleli olevate kohtuasjade olukord tihedalt seotud seadusjõu negatiivse aspektiga [43]. Sellise kohtuotsuse seadusjõud, mille tunnustamisele tuginetakse eelküsimusena, takistab nimelt esimese liikmesriigi kohtus tehtud otsuse eseme kohta uue hagi esitamist teise liikmesriigi kohtule.

80. Sellest tuleneb, et pooleliolevaid kohtuasju ja tunnustamist käsitlevate eeskirjade ühine eesmärk on aidata kaasa otsuse teinud liikmesriigis tehtud kohtuotsuse täielikule seadusjõule, mida ei tohi teise liikmesriigi kohtu otsusega kahtluse alla seada [44].

81. Pealegi lähtus Euroopa Kohus sellest seosest, et otsustada, et tunnustamist reguleerivate sätetega oleks vastuolus võtta menetlusse hagi, millel on sama ese ja mis on esitatud samade poolte vahel nagu hagi, mille on teise liikmesriigi kohus juba lahendanud [45]. Oma arutluskäigu põhjendamiseks lisas Euroopa Kohus sisuliselt, et sellise hagi vastuolu [määrusega] tuleneb ka pooleliolevate kohtuasjade õigusnormidest, mis puudutavad juhtusid, kus „eri liikmesriikide kohtutes algatavad ühe ja sama alusega hagide põhjal menetlusi ühed ja samad asjaosalised“, ning paneb kohtule, kellele hagi on esitatud hiljem, kohustuse loobuda pädevusest selle kohtu kasuks, kellele hagi on esitatud esimesena. Ta järeldas sellest, et nimetatud sätted tõendavad soovi vältida olukorda, kus kahe osalisriigi kohtud teevad vastavalt otsuse ühe ja sama vaidluse üle [46].

82. Lisaks, nagu Euroopa Kohus sisuliselt leidis, on pooleliolevaid kohtuasju käsitlevate sätete eesmärk hõlbustada kohtuotsuste tunnustamist, hoides ära ohu, et otsuse teinud riigis tehtud otsust ei tunnustata, kuna see otsus on vastuolus kohtuotsusega, mis on tehtud samade poolte vahel teises liikmesriigis [47].

83. Selles küsimuses meenutan, et määruse nr 44/2001 artiklis 34 osutatud tunnustamisest keeldumise aluste hulgas on ühelt poolt vastuolu otsusega, mis on tehtud samade poolte vahel selles liikmesriigis, kus tunnustamist taotletakse [48], ja teiselt poolt vastuolu teises riigis tehtud varasema otsusega [49].

[42] Vt selle kohta 20. juuni 2022. aasta kohtuotsus London Steam-Ship Owners' Mutual Insurance Association (C-700/20, EU:C:2022:488, punktid 56 ja 70).

[43] Vt selle kohta Turmo, A., *L'autorité de la chose jugée en droit de l'Union européenne*, *op. cit.*, lk 182 jj.

[44] Selline keeld tuleneb määruse nr 44/2001 artiklis 36 sätestatud välismaise kohtuotsuse sisu kontrollimise keelust.

[45] 30. novembri 1976. aasta kohtuotsus de Wolf (42/76, EU:C:1976:168, punkt 10) ja 8. detsembri 1987. aasta kohtuotsus Gubisch Maschinenfabrik (144/86, edaspidi „kohtuotsus Gubisch“, EU:C:1987:528, punkt 9).

[46] 30. novembri 1976. aasta kohtuotsus de Wolf (42/76, EU:C:1976:168, punktid 11 ja 12).

[47] Kohtuotsus Gubisch, punktid 8 ja 18.

[48] Määruse nr 44/2001 artikli 34 punkt 3.

[49] Määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 4 kohaselt ei tunnustata kohtuotsust, kui see on vastuolus varem sama hagi põhjal samu asjaosalisi hõlmavas asjas teises liikmesriigis või kolmandas riigis tehtud otsusega, kui varasem kohtuotsus vastab taotluse saanud liikmesriigis tunnustamiseks vajalikele tingimustele. Selles artiklis kasutatud mõisteid „alus“ ja „ese“ tuleb tõlgendada samamoodi nagu samal ajal pooleli olevate kohtuasjade puhul. Vt selle kohta Gaudemet-Tallon, H. ja Ancel, M.-É., *Compétence et exécution des jugements en Europe*, *op. cit.*, lk 645; Requejo Isidro, M., *Brussels I Bis: A Commentary on Regulation (EU) nº 1215/2012*, *op. cit.*, lk 661, ja Dickinson, A., Lein, E. ja James, A., *The Brussels I Regulation Recast*, *op. cit.*, punkt 13.366.

84. See eesmärk ning asjaolu, et erinevate riigisiseste õigusnormide ühtlustamisest ei olnud võimalik tuletada samal ajal pooleli olevate kohtuasjade olukorra ühist tähendust [50], on viinud selleni, et Euroopa Kohus tõlgendab mõisteid „poolte samasus“, „alus“ ja „ese“ autonoomselt [51].

85. Samas ei hõlma samal ajal pooleli olevate kohtuasjade ja kohtuotsuse tunnustamisest keeldumise eeskirjad määruse nr 44/2001 artikli 33 lõikes 3 osutatud erijuhtu.

86. Kuigi samal ajal pooleli olevate kohtuasjade eesmärk on vältida vastuoluliste kohtuotsuste tegemist ja seega juhte, mil saab tugineda kohtuotsuse seadusjõu erandile, esineb olukordi, kus selle määruse artikli 27 sätted ei ole kohaldatavad kas seetõttu, et kohus, kellele hagi on esitatud hiljem, jättis selle õigusakti kohaldamata, või seetõttu, et paralleelsete menetluste puudumisel ei saanud samal ajal pooleli olevate kohtuasjade olemasolule tulemuslikult tugineda.

87. Samamoodi on tunnustamisest keeldumine kohaldatav üksnes juhul, kui kohtuotsuse seadusjõu erandile ei ole teises kohtuastmes varem tuginetud, mistõttu on kaks tegelikult tehtud kohtuotsust omavahel ühitamatud.

88. Määruse nr 44/2001 artikli 33 lõikes 3 osutatud juhtum vastab ühtaegu nii vahepealsele kui ka autonoomsele olukorrale, kus esimeses liikmesriigis tehtud kohtuotsuse tunnustamisele tuginetakse eelküsimusena selleks, et teise liikmesriigi kohtus pooleli olevas menetluses esitatud nõuded jäetaks rahuldamata.

89. Sellisel juhul peavad kohtul, kus tuginetakse kohtuotsuse seadusjõu erandile, olema lihtsad võrdluskriteeriumid, mis võimaldavad tal teha otsuse talle esitatud nõuete vastuvõetavuse kohta. Sellest vaatenurgast on selle võrdluse keskne element see, et vaidlusalused küsimused, mis lahendati otsuse teinud liikmesriigi kohtulahendiga, ja need, mis on esitatud teise liikmesriigi kohtule, on samad. Võttes aga arvesse eespool viidatud mehhanismide ühist eesmärki, eeldab selline samasus loogiliselt kummaski menetluses poolte, aluse ja eseme omavahel võrdlemist.

90. Samuti näib samal ajal pooleli olevate kohtuasjade suhtes kohaldatava poolte, aluse ja eseme samasuse kriteeriumi ülekandmine mulle sobiv selleks, et anda liikmesriigi kohtule liidu õiguses määratletud vahend [52], mis vastab vajadusele vältida sellise kohtuvaidluse kordamist, mille on mõni teine liidu kohus juba lahendanud.

91. Samas tuleb rõhutada, et selle kriteeriumi ainus eesmärk on võimaldada kohtul kontrollida, kas talle esitatud hagi on liikmesriigi kohtu poolt juba lahendatud, mistõttu ei saa selle kohaldamine mõjutada tunnustamise mõju, mis kuulub eraldiseisva korra alla.

92. Teisisõnu leian, et kui liikmesriigi kohtule esitatud hagide vastuvõetavuse hindamine eeldab poolte, aluse ja eseme samasusel põhinevat võrdlemist, siis algse kohtulahendi mõju, mille tunnustamisele tuginetakse eelküsimusena, tuleb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt alati kindlaks määrata üksnes otsuse teinud riigi õiguse seisukohast.

[50] Märgin sellega seoses, et sõnu „alus“ ja „ese“ ei esine mitmes määruse nr 44/2001 artikli 27 keeleversioonis. Inglis-, saksa- ja eestikeelses versioonis on kasutatud vastavalt sõnu „same cause of action“, „desselben Anspruchs“ ja „hagide põhjal menetlusi“. Need erinevused peegeldavad „samal ajal pooleli olevate kohtuasjade“ mõiste mitmesuguseid käsitlusviise eri liikmesriikide õiguskordades.

[51] Kohtuotsus Gubisch (punktid 10 ja 11).

[52] See autonoomne lähenemisviis on minu arvates seda vajalikum, et liikmesriikide õiguste lahknemise tõttu peab liikmesriikide kohtutel olema ühtne võrdlusvahend.

93. Minu arvates suhestuvad need kaks lahendust sidusalt. Leian nimelt, et see võrdlev lähenemisviis säilitab seadusjõu ja tõhususe, mis on otsusel liikmesriigis, kus see tehti, välistades kõik võimalused selle vaidlustamiseks teises liikmesriigis esitatud hagiga.

94. Kõiki neid kaalutlusi arvestades näib mulle, et küsimusi tuleb analüüsida ümbersõnastatud kujul, võttes arvesse tunnustamist reguleerivaid norme, tõlgendades Euroopa Kohtu poolt määruse nr 44/2001 artikli 27 kohaldamisel kasutatud mõisteid „alus“ ja „ese“.

b) Aluse ja eseme samasus

95. Aluse samasuse kohta on Euroopa Kohus leidnud, et samal ajal pooleli olevaid kohtuasju reguleerivate normide tähenduses on see tingimus täidetud, kui vaidlused, milles pooled osalevad, põhinevad samal lepingulisel suhtel[53]. Üldisemat käsitusviisi arendades mõistab Euroopa Kohus „aluse“ all faktilisi asjaolusid ja õigusnormi, millele nõude põhjendamiseks tuginetakse[54].

96. Seda määratlust arvestades leian, et on vähe kahtlust, et Employment Tribunalis (töökohus, Ühendkuningriik) lahendatud ja Prantsuse kohtutele esitatud nõuetel on sama alus, kuna nende faktiline alus on pooli siduva töölepingu lõpetamine ja nende õiguslik alus on lepingust tulenevad kohustused.

97. Eseme samasuse kohta määruse nr 44/2001 artikli 27 tähenduses on Euroopa Kohus kõigepealt märkinud, et see ei või piirduda kahe nõude formaalse identsusega[55].

98. Sellega seoses leidis ta, et vallasasjade rahvusvahelise müügi lepingu puhul on selle lepingu täitmise nõude eesmärk muuta leping tõhusaks ning lepingu tühistamise ja lõpetamine nõude eesmärk on just nimelt välistada lepingu tõhusus. Ta järeldas sellest, et kuna mõlema vaidluse keskmes oli lepingu siduvus, põhinesid need nõuded ühel ja samal esemel[56].

99. Euroopa Kohus täpsustas seejärel, et ese on nõude eesmärk, kusjuures mõistet „ese“ ei saa piirata kahe nõude formaalse samasusega ning sellega seoses tuleb arvesse võtta hagejate vastavaid nõudeid mõlemas vaidluses[57]. Seda käsitust arvestades leiab Euroopa Kohus, et seda mõistet tuleb tõlgendada laialt[58].

53 Kohtuotsus Gubisch (punkt 15). Sel juhul puudutasid vaidlused sama vallasasjade rahvusvahelise müügi lepingut.

54 Vt 19. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Merck (C-231/16, EU:C:2017:771, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika). Selle määratluse põhjal otsustas Euroopa Kohus näiteks, et sama alus on nõuetel, mis on esitatud erinevate veolepingute alusel, mis on sõnastatud identselt ja puudutavad sama kaupa, mida veetakse lahtiselt ja millele on tekitatud kahju samadel asjaoludel. Vt ka 6. detsembri 1994. aasta kohtuotsus Tatry (C-406/92, EU:C:1994:400, punkt 40).

55 Kohtuotsus Gubisch, punkt 17.

56 Kohtuotsus Gubisch (punkt 16). Seda lahendust on õiguskirjanduses siiski kritiseeritud eelkõige põhjusel, et tühisuse tuvastamise ja lepingu täitmise hagide ese on põhimõtteliselt erinev ning et mõiste „siduvus“ kasutamise tagajärjel võib samal ajal pooleli olevate kohtuasjade olukord olla iga kord, kui kaks nõuet puudutavad ühte ja sama lepingut. Vt selle kohta Gaudemet-Tallon, H. ja Ancel, M.-É., *Compétence et exécution des jugements en Europe*, *op. cit.*, lk 353.

57 19. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Merck (C-231/16, EU:C:2017:771, punktid 39 ja 41 ning seal viidatud kohtupraktika). Tuleb siiski rõhutada, et arvesse tuleb võtta vastavate hagejate nõudeid, välja arvatud kostja kaitseväited. Vt 8. mai 2003. aasta kohtuotsus Gantner Electronic (C-111/01, EU:C:2003:257, punkt 32). Hiljuti meenutas Euroopa Kohus veel kord, et vastuhagi ei tohi segi ajada lihtsalt kaitseväitega. Vt 13. oktoobri 2022. aasta kohtuotsus Gemeinde Bodman-Ludwigshafen (C-256/21, EU:C:2022:786, punkt 38).

58 Vt selle kohta 22. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus Aannemingsbedrijf Aertssen ja Aertssen Terrassements (C-523/14, EU:C:2015:722, punkt 45).

100. Selle määratluse alusel kasutas Euroopa Kohus mõiste „ese“ tõlgendamisel juhtumipõhist lähenemisviisi [59]. Ta leidis seega, et sellisel hagil, milles palutakse otsustada, et kostja on teatava kahju tekitamise eest vastutav, ning mõista temalt välja vastav kahjuhüvitis, on sama ese ja sama alus nagu varasemal sama kostja esitatud negatiivsel tuvastushagil, milles ta palub tuvastada, et ta ei ole selle kahju tekitamise eest vastutav [60]. Seda enam kehtib see siis, kui nõuete eesmärk on sama kahju hüvitamine [61]. Seevastu välistas ta eseme samasuse nõuete puhul, millest üks taotleb ühe kostja vastutuse tuvastamist, teine kahjuhüvitise piiramist juhul, kui see vastutus tuvastatakse [62].

101. Nendest näidetest tuleneb, et mõiste „ese“ laia käsitluse raames analüüsib Euroopa Kohus nõuete eesmärki, lähtudes tehtavate otsuste võimalikust mõjust, et vältida olukorda, kus kahes liikmesriigis tehtud otsused on kokkusobimatud.

102. Samas tuleb eseme samasuse määratlus üle kanda tunnustamist reguleerivatele normidele. Märgin selle kohta, et samal ajal pooleli olevate kohtuasjade olukord eeldab, et kohtu poole pöördutakse paralleelselt kahes määruse nr 44/2001 kohaselt pädevas kohtus. Sellises kontekstis, kus on samal ajal algatatud kaks menetlust, on loogiline mõista samal ajal pooleli olevate nõuete eesmärke.

103. Juhul kui tunnustamisele tuginetakse kohtuotsuse seadusjõu erandi alusel, tuleb peamiselt kontrollida, kas teise liikmesriigi kohtule esitatud nõuded ei kattu varem esimeses liikmesriigis tehtud kohtuotsuse seadusjõuga.

104. Minu arvates tähendab see ülesanne, et tuleb kindlaks teha, kas tulemus, mida hageja soovib uue hagi esitamisega saavutada, ei lähe isegi potentsiaalselt vastuollu algses otsuses lahendatud vaidluse sisuga.

105. Sellest järeldub, et eelküsimusena tunnustamise kontekstis tuleb eseme samasuse kontrolli käigus võrrelda rangelt ühelt poolt esimese liikmesriigi kohtule esitatud ja selle kohtu lahendatud nõudeid ning teiselt poolt teises liikmesriigis algatatud menetluses esitatud nõuete sisu ja eesmärki.

106. Nende asjaolude põhjal näib mulle, et põhimõtteliselt ei ole töölepingu lõpetamisega seotud hagide ja töölepingu täitmist puudutavate hagide ese sama. Töölepingu lõpetamist ja selle finantstagajärgi puudutav vaidlus, mille on liikmesriigi kohus lahendanud, ei mõjuta nimelt nõudeid, milles soovitakse selle lepingu alusel töö tegemise eest võlgnetavate summade maksmist.

[59] Selles osas näib mulle, et kohtuotsused, milles Euroopa Kohus tuletas meelde eseme määratlust määruse nr 44/2001 artikli 27 tähenduses, et seejärel analüüsida eseme samasust teistes liidu õigusaktides sisalduvatest samal ajal pooleli olevate kohtuasjade reeglite seisukohast, ei ole asjakohased. Nii on see eelkõige 19. oktoobri 2017. aasta kohtuotsuse Merck (C-231/16, EU:C:2017:771) puhul, kus Euroopa Kohus tegi nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 207/2009 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta (ELT 2009, L 78, lk 1) artikli 109 lõike 1 punkti a alusel otsuse ELi kaubamärkide ja liikmesriigi kaubamärkide alusel esitatud hagide samasuse kohta.

[60] 6. detsembri 1994. aasta kohtuotsus Tatry (C-406/92, EU:C:1994:400, punkt 45). Vt selle kohta ka 25. oktoobri 2012. aasta kohtuotsus Folien Fischer ja Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664, punkt 49) ja 19. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Nipponka Insurance (C-452/12, EU:C:2013:858, punkt 42).

[61] Vt analoogia alusel 22. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus Aannemingsbedrijf Aertssen ja Aertssen Terrassements (C-523/14, EU:C:2015:722, punkt 46).

[62] 14. oktoobri 2004. aasta kohtuotsus Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, punkt 35).

107. Samas ei sea selline eseme erinevus kuidagi kahtluse alla teise liikmesriigi kohtule pandud kohustust võtta sisulise otsuse tegemisel arvesse esimeses liikmesriigis tehtud kohtuotsusest tulenevaid tagajärgi. Sellises olukorras, nagu on kõne all põhikohtuasjas, peab kohus, kellele on esitatud töölepingu täitmise eest tasu maksmise nõuded, võtma arvesse algse otsuse võimalikke tagajärgi hageja töötasunõuetele [63].

108. Kõiki neid kaalutlusi arvestades teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata teisele ja kolmandale küsimusele, nagu need on ümber sõnastatud, et määruse nr 44/2001 artikleid 33 ja 36 tuleb tõlgendada nii, et juhul, kui esimeses liikmesriigis tehtud otsuse tunnustamisele tuginetakse eelküsimusena teise liikmesriigi kohtus, on hagidel, mis põhinevad samal töölepingul ja millest üks puudutab selle lepingu täitmisest tulenevaid kohustusi ja teine muid selle lepingu lõpetamisest tingitud kohustusi, sama alus, kuid ei ole sama ese.

VI. Ettepanek

109. Eespool toodud kaalutlustest lähtuvalt teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Cour de cassationi (Prantsusmaa kassatsioonikohus) eelotsuse küsimustele järgmiselt:

1. Nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades artikleid 33 ja 36

   tuleb tõlgendada nii, et

   liikmesriigis tehtud kohtuotsuse tunnustamine, mille puhul on seaduses ette nähtud nõuete koondamise eeskiri, mis keelab samadel pooltel esitada uut hagi nõuete kohta, mille oleks saanud esitada juba algses menetluses, ei ole isegi juhul, kui selle liikmesriigi õiguses, kus kohtuotsuse tunnustamisele tuginetakse, on ette nähtud samalaadne nõuete koondamise kohustus, vastuolus sellega, et selle teise riigi kohus teeb nende nõuete kohta otsuse.

2. Määruse nr 44/2001 artikleid 33 ja 36

   tuleb tõlgendada nii, et

   kui esimeses liikmesriigis tehtud otsuse tunnustamisele tuginetakse eelküsimusena teise liikmesriigi kohtus, on hagidel, mis põhinevad samal töölepingul ja millest üks puudutab selle lepingu täitmisest tulenevaid kohustusi ja teine muid selle lepingu lõpetamisest tingitud kohustusi, sama alus, kuid ei ole sama ese.

[63] Nii on see juhul, kus algse otsusega on otsuse teinud riigi seaduse alusel määratud kindlaks töölepingu lõpetamise kuupäev, mis võib mõjutada selle ajavahemiku lõppu, mille eest töötasu võlgnetakse.